



Crna Gora
Vlada Crne Gore



CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	25. 1	20 24. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	30-2/24-1	
VEZA:		
EPA:	145 XXVIII	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

Br: 08-900/24-5760/4-23

22. januar 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 14. decembra 2023. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O MEĐUNARODNOJ RAZVOJNOJ SARADNJI I MEĐUNARODNOJ HUMANITARNOJ POMOĆI***, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade, koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su dr **FILIP IVANOVIĆ**, ministar vanjskih poslova i **DEJAN VUKOVIĆ**, v. d. generalnog direktora Generalnog direktorata za ekonomsku i kulturnu diplomatiju u Ministarstvu vanjskih poslova.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

**ZAKON O MEĐUNARODNOJ RAZVOJNOJ SARADNJI I
MEĐUNARODNOJ HUMANITARNOJ POMOĆI***

Predmet

Član 1

Međunarodnu razvojnu saradnju i međunarodnu humanitarnu pomoć Crna Gora sprovodi, odnosno upućuje u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim aktima.

Međunarodna razvojna saradnja

Član 2

Međunarodna razvojna saradnja podrazumijeva aktivnosti, programe, projekte tehničke pomoći i druge projekte Crne Gore koji imaju za cilj da:

- doprinesu iskorjenjivanju siromaštva;
- pruže podršku partnerskim zemljama u postizanju uravnoteženog i održivog razvoja radi zadovoljenja osnovnih interesa, jednakih prava i sloboda ljudi, jačanja kapaciteta partnerske zemlje, obezbjeđivanja dugoročnog prosperiteta, dostizanja mira i bezbjednosti i izgradnje snažnih partnerstava održivog razvoja;
- jačaju saradnju sa partnerskim zemljama, u skladu sa prioritetima vanjske politike Crne Gore.

Projekti tehničke pomoći obuhvataju međunarodnu razvojnu saradnju u sprovođenju projekata radi jačanja kapaciteta državne uprave partnerskih zemalja u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kao i prenos znanja u primjeni i implementaciji pravne tekovine Evropske unije, odnosno u drugim oblastima u kojima partnerska zemlja zatraži službenu razvojnu podršku.

Međunarodna razvojna saradnja ostvaruje se kroz:

- bilateralnu razvojnu saradnju koja obuhvata aktivnosti, programe i projekte Crne Gore namijenjene partnerskoj zemlji;
- trilateralnu razvojnu saradnju koja obuhvata aktivnosti, programe i projekte koje sprovode Crna Gora, partnerska zemlja i treća zainteresovana strana;
- multilateralnu razvojnu saradnju koja obuhvata finansijske doprinose Crne Gore međunarodnim organizacijama; i
- druge oblike razvojne saradnje.

Međunarodna humanitarna pomoć

Član 3

Međunarodna humanitarna pomoć podrazumijeva aktivnosti, programe i projekte Crne Gore koji se sprovode u cilju:

- zaštite i spašavanja ljudskih života, sprečavanja i ublažavanja patnji i očuvanja ljudskog dostojanstva u toku i nakon nesreća ili katastrofa izazvanih prirodnim ili ljudskim djelovanjem ili drugim nepredviđenim okolnostima;

- pružanja pomoći i podrške u programima prevencije i ublažavanja dugoročnih posljedica i uticaja nesreća ili katastrofa izazvanih prirodnim ili ljudskim djelovanjem ili drugim nepredviđenim okolnostima u zemlji u kojoj su se desile.

Načela međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći

Član 4

Međunarodna razvojna saradnja i međunarodna humanitarna pomoć zasnivaju se na:

- načelu poštovanja ljudskih prava prema kojem međunarodna razvojna saradnja doprinosi političkim, socijalnim i institucionalnim reformama u partnerskim zemljama kojima se podstiče ostvarivanje jednakih prava i sloboda za sve ljude, uz poštovanje slobode izbora;

- načelu usklađenosti politika u interesu razvoja koje podrazumijeva da će se ciljevi međunarodne razvojne saradnje uzimati u obzir prilikom utvrđivanja i sprovođenja politika koje mogu da utiču na zemlje u razvoju, kao i da će međunarodna razvojna saradnja doprinijeti jačanju kapaciteta u partnerskim zemljama kako bi se postigla koherentnost i integritet svih politika u svrhu promovisanja održivog razvoja;

- načelu inkluzivnog partnerstva za održivi razvoj koje podrazumijeva saradnju svih zainteresovanih subjekata u sprovođenju međunarodne razvojne saradnje i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći u cilju pružanja doprinosa održivom razvoju;

- načelima humanosti, nepristrasnosti, neutralnosti i nezavisnosti prema kojima se međunarodna humanitarna pomoć upućuje bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo, a u skladu sa iskazanim potrebama i interesima i uz poštovanje kulture i običaja zemlje kojoj se upućuje;

- načelu komparativnih prednosti prema kojem Crna Gora, u skladu sa utvrđenim politikama, ostvaruje međunarodnu razvojnu saradnju i upućuje međunarodnu humanitarnu pomoć u oblastima u kojima ima specifična znanja i iskustva, kao i odgovarajuće ljudske i materijalne resurse od koristi za partnersku zemlju;

- načelu dobrog upravljanja koje podrazumijeva da se odluke o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći donose i sprovode pravovremeno i efikasno, na otvoren i jasan način u saradnji sa zainteresovanim stranama, sa fokusom na rezultate;

- načelu transparentnosti koje podrazumijeva dostupnost informacija o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći javnosti i zainteresovanim stranama, u skladu sa međunarodnim standardima;

- načelu međunarodne solidarnosti prema kojem se međunarodna razvojna saradnja i međunarodna humanitarna pomoć sprovodi, odnosno upućuje radi davanja doprinosa razvoju partnerskih zemalja, odnosno rješavanju humanitarnih problema i njihovih posljedica;

- načelu razvojne efektivnosti kojim se obezbjeđuje vlasništvo partnerske zemlje nad razvojnim prioritetima, fokus na rezultate, inkluzivno partnerstvo, transparentnost i odgovornost.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **partnerska zemlja** je država, odnosno teritorija koju je Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development - OECD) uvrstila na Listu zemalja primalaca službene razvojne podrške (Official Development Assistance - ODA);

2) **službena razvojna podrška** obuhvata doprinose Crne Gore međunarodnim organizacijama, kao i aktivnosti, programe i projekte koje Crna Gora sprovodi u partnerskim zemljama u skladu sa metodologijom i propisima Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj;

3) **partnerstvo za održivi razvoj** podrazumijeva zajedničko djelovanje državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i organa lokalne uprave, javnih ustanova, pravnih lica sa javnim ovlašćenjima, privrednih društava i preduzetnika, nevladinih i drugih domaćih i međunarodnih organizacija, drugih instituta i institucija, građana i ostalih zainteresovanih subjekata kroz udruživanje znanja, tehnologija, finansijskih sredstava, materijalnih i drugih resursa, radi postizanja ciljeva održivog razvoja u partnerskim zemljama;

4) **treća zainteresovana strana** je država, međunarodna organizacija, odnosno subjekt međunarodnog prava, kao i drugi subjekt u okviru partnerstva za razvoj koji učestvuju u sprovođenju međunarodne razvojne saradnje i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći.

Planiranje i međuresorska koordinacija

Član 7

Prioritetne ciljeve i oblasti djelovanja za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Predlog iz stava 1 ovog člana Ministarstvo priprema u koordinaciji sa organima državne uprave.

Sprovođenje međunarodne razvojne saradnje

Član 8

Vlada odlučuje o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje, na predlog organa državne uprave nadležnog za oblast u kojoj se sprovodi međunarodna razvojna saradnja.

Predlog iz stava 1 ovog člana sačinjava se uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Predlog iz stava 1 ovog člana sadrži aktivnosti, programe i projekte za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i okvirnu visinu budžetskih sredstava koja se opredjeljuju za tu namjenu, u skladu sa međunarodnim, odnosno administrativnim ugovorom sa jednom ili više partnerskih zemalja ili trećih zainteresovanih strana.

U sprovođenju međunarodne razvojne saradnje mogu učestvovati i drugi subjekti u okviru partnerstva za održivi razvoj.

Organ iz stava 1 ovog člana dužan je da se stara o implementaciji, monitoringu i evaluaciji službene razvojne podrške u partnerskoj zemlji.

Projekti tehničke pomoći mogu se sprovesti i na osnovu pojedinačno zaključenog ugovora za sprovođenje projekta.

U slučaju iz stava 6 ovog člana u sprovođenju projekata mogu učestvovati stručnjaci koji posjeduju iskustvo u primjeni i implementaciji pravne tekovine Evropske unije ili pripremi partnerske zemlje za članstvo u Evropskoj uniji, odnosno u drugim oblastima u kojim partnerska zemlja zatraži službenu razvojnu podršku.

Stručnjak iz stava 7 ovog člana dužan je da se stara o implementaciji, monitoringu i evaluaciji projekata tehničke pomoći u partnerskoj zemlji.

Stručnjak iz stava 7 ovog člana ima pravo da odsustvuje sa rada uz saglasnost poslodavca, najduže 40 radnih dana u kalendarskoj godini i pravo na naknadu za rad u projektima tehničke pomoći.

Upućivanje međunarodne humanitarne pomoći

Član 9

Vlada odlučuje o upućivanju međunarodne humanitarne pomoći, na predlog organa državne uprave nadležnog za oblast u kojoj se upućuje međunarodna humanitarna pomoć.

Predlog iz stava 1 ovog člana sačinjava se u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove zaštite i spašavanja i Crvenim krstom Crne Gore, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Predlog iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o oblicima međunarodne humanitarne pomoći, organima koji su zaduženi za upućivanje međunarodne humanitarne pomoći i okvirnoj visini budžetskih sredstava koja se opredjeljuju za tu namjenu.

U upućivanju međunarodne humanitarne pomoći mogu učestvovati i drugi subjekti u okviru partnerstva za održivi razvoj.

Organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i spašavanja koordinira upućivanje međunarodne humanitarne pomoći na osnovu zaključenih međunarodnih ugovora, preko Evropske unije i Sjevernoatlantskog saveza (NATO) i drugih međunarodnih organizacija zaduženih za koordinaciju odgovora na katastrofe, elementarne nepogode, veće i druge nesreće.

Vođenje evidencije i dostavljanje podataka

Član 10

Organi iz člana 8 stav 1 i stručnjaci iz člana 8 stav 7 ovog zakona vode evidenciju o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje, u elektronskom obliku, koja sadrži podatke o aktivnostima, programima i projektima za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje, organima i drugim subjektima u okviru partnerstva za održivi razvoj koji učestvuju u sprovođenju međunarodne razvojne saradnje, kao i visini budžetskih sredstava opredjeljenih za tu namjenu.

Organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i spašavanja vodi evidenciju o upućivanju međunarodne humanitarne pomoći, u elektronskom obliku, koja sadrži podatke o oblicima međunarodne humanitarne pomoći, organima koji su zaduženi za upućivanje međunarodne humanitarne pomoći i drugim subjektima u okviru partnerstva za održivi razvoj koji učestvuju u upućivanju međunarodne humanitarne pomoći, kao i visini budžetskih sredstava opredjeljenih za tu namjenu.

Organi iz člana 8 stav 1 i stručnjaci iz člana 8 stav 7 ovog zakona i organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i spašavanja podatke iz stava 1, odnosno stava 2 ovog člana dostavljaju Ministarstvu kvartalno, u elektronskoj formi.

Izještavanje

Član 11

Na osnovu podataka iz člana 10 stav 3 ovog zakona, Ministarstvo sačinjava godišnji izvještaj o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći, koji dostavlja Vladi.

Informisanje

Član 12

Ministarstvo, organi i drugi subjekti u okviru partnerstva za održivi razvoj informišu zainteresovane subjekte i javnost o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći.

Finansiranje

Član 13

Sredstva za finansiranje međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore, budžeta Glavnog grada, Prijestonice i opština.

Pored sredstava iz stava 1 ovog člana, finansiranje projekata tehničke pomoći može se obezbijediti i iz budžeta Evropske unije i drugih zemalja koje pružaju službenu razvojnu podršku ili iz drugih izvora finansiranja.

Javne nabavke

Član 14

Nabavku roba, usluga i radova za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje vrši organ državne uprave na čiji predlog se sprovodi međunarodna razvojna saradnja u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke ili međunarodnim ugovorima.

Javne nabavke za upućivanje međunarodne humanitarne pomoći sprovodi organ državne uprave na čiji predlog se upućuje međunarodna humanitarna pomoć, kao hitne nabavke u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Nadzor

Član 15

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Prestanak važenja ranijeg zakona

Član 16

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći („Službeni list CG“, broj 38/18).

Stupanje na snagu

Član 17

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj zakon prenesena je Regulatorna Savjeta (EZ) br. 1257/1996 od 20. juna 1996. godine o humanitarnoj pomoći/
Council Regulation (EC) No 1257/1996 of 20 June 1996 on Humanitarian Aid, OJ L 163, 02.07.1996.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Crna Gora kao kandidat za članstvo u Evropskoj uniji je dužna da ispunjava obaveze iz pregovaračkog procesa. U okviru pregovaračkog poglavlja 30 – Vanjski odnosi, Crna Gora se obavezala da uspostavi sistem međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći. Iako je poglavlje 30 - Vanjski odnosi privremeno zatvoreno Crna Gora kontinuirano sprovodi aktivnosti koje proizilaze iz pregovora. Usvajanjem Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći („Službeni list CG“, broj 38/18), Crna Gora je ispunila obavezu iz okvira pregovaračkog poglavlja 30 u cilju sprovođenja međunarodne razvojne saradnje i upućivanja međunarodne humanitarne pomoći partnerskim zemljama.

Imajući u vidu da je Ministarstvo vanjskih poslova koordinator za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći, to Ministarstvo prepoznalo je izazove i teškoće u implementaciji usvojenog Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći. Takođe, Evropska komisija je u izvještajima za Crnu Goru, u okviru pregovaračkog poglavlja 30, dala preporuku da se izvrše izmjene i dopune Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći. S tim u vezi, na predlog Ministarstva vanjskih poslova, Vlada je decembra 2021. godine usvojila Informaciju o stanju i izazovima u oblasti razvojne saradnje i humanitarne pomoći, i zaključkom zadužila Ministarstvo vanjskih poslova da koordinira rad međuresorne radne grupe u cilju pripreme izmjena i dopuna važećeg Zakona. Ministarstvo vanjskih poslova je u saradnji sa Njemačkom razvojnom agencijom (GIZ) obezbijedilo ekspertsku pomoć Republike Hrvatske, čije posjete su realizovane tokom 2022. godine. Javni poziv za predlaganje predstavnika nevladine organizacije u navedenoj radnoj grupi objavljen je 12. aprila 2022. godine, ali nije bilo prijavljenih predstavnika NVO. U saradnji sa hrvatskim ekspertima, a s obzirom da je važeći Zakon pretrpio veće izmjene, međuresorna radna grupa je pripremila Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći. Nadalje, tokom jula 2023. godine Ministarstvo vanjskih poslova dalo je na javnu raspravu Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, a u oktobru ove godine je pribavljeno mišljenje Evropske komisije, odnosno da nema komentara na Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj

saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, kao i da je potrebno da im se dostavi konačna verzija teksta zakona usvojenog u Skupštini.

Predlogom zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći je prevashodno decentralizovan sistem međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći, za razliku od važećeg Zakona prema kom je Ministarstvo vanjskih poslova jedini koordinator i nosilac obaveza u vezi sa sprovođenjem međunarodne razvojne saradnje i upućivanjem međunarodne humanitarne pomoći, a imajući u vidu da državne institucije, organi lokalne samouprave i ostali subjekti koji se finansiraju iz državnog budžeta, takođe, pružaju službenu razvojnu podršku partnerskim zemljama. Istovremeno, prepoznati su projekti tehničke pomoći kao oblik međunarodne razvojne saradnje, i predviđeno da koordinaciju upućivanja međunarodne humanitarne pomoći vrši organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i spašavanja. Pored toga, definisani su izvori finansiranja projekata tehničke pomoći, koji se mogu obezbijediti i iz budžeta Evropske unije i drugih zemalja koje pružaju službenu razvojnu podršku ili iz drugih izvora finansiranja.

III. USAGLAŠENOST ZA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U skladu sa Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2023-2024, definisano je da Regulativa Savjeta (EZ) br. 1257/1996 od 20. juna 1996. godine o humanitarnoj pomoći bude inkorporirana u pravni sistem Crne Gore. Pravna tekovina navedene Regulative je sadržana u Predlogu zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, i to u čl. 2, 3, 4, 7, 8 i 9, s tim da je čl. 2, 3, 4, 8 i 9 postignuta potpuna usklađenost s odredbama izvora prava Evropske unije, a članom 7 djelimična usklađenost. Potpuna usklađenost ovog člana postići će se donošenjem akta kojim će Vlada utvrditi prioritete ciljeve i oblasti djelovanja za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći, kako je to predviđeno Predlogom ovog zakona.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Čl. 1-4 je definisan predmet Predloga zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, propisani su oblici međunarodne razvojne saradnje, a kao novina uvedeni su projekti tehničke pomoći kao oblik međunarodne razvojne saradnje. Takođe, detaljno su opisana načela na kojima se zasnivaju međunarodna razvojna saradnja i međunarodna humanitarna pomoć, u skladu sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Članom 7 Predloga zakona je umjesto donošenja Strategije, kako je to bilo propisano važećim Zakonom, predviđeno da prioritete ciljeve i oblasti djelovanja za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći utvrđuje Vlada Crne Gore, na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove, kao i da predlog priprema Ministarstvo u koordinaciji sa organima državne uprave, čime se pojednostavljuje procedura u ovoj oblasti.

Čl. 8 i 9 predviđeno je da Vlada odlučuje o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje, na predlog organa državne uprave nadležnog za oblast u kojoj se sprovodi međunarodna razvojna saradnja, uz mišljenje Ministarstva vanjskih poslova, propisan je način na koji se sprovodi međunarodna razvojna saradnja, sadržaj Predloga, i određeni subjekti koji mogu učestvovati u sprovođenju službene razvojne podrške u partnerskoj zemlji i date obaveze tim subjektima. Prepoznati su projekti tehničke pomoći kao oblik međunarodne razvojne saradnje, učešće stručnjaka u sprovođenju projekata tehničke pomoći, kao i pravo stručnjaka na odsustvo sa rada uz saglasnost poslodavca i naknadu za rad. Nadalje, predviđeno je da Vlada odlučuje o upućivanju međunarodne humanitarne pomoći, na predlog organa državne uprave koji upućuje međunarodnu humanitarnu pomoć, a da koordinaciju vrši organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i spašavanja. Takođe, propisan je način na koji se upućuje međunarodna humanitarna pomoć, sadržaj Predloga, kao i mogućnost učešća drugih subjekata u okviru partnerstva za održivi razvoj. Na ovaj način, za razliku od važećeg Zakona, su sveobuhvatno pojednostavljene procedure i data mogućnost većem broju organa, odnosno subjekata da učestvuju u sprovođenju međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći, kako bi se postigao cilj, odnosno svrha pružanja službene razvojne podrške partnerskim zemljama.

U odnosu na važeći Zakon, drugačije je normiran član 10, koji se odnosi na vođenje evidencije i dostavljanje podataka Ministarstvu vanjskih poslova, s obzirom da je sistem međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći decentralizovan, pa samim tim je predviđeno da organi državne uprave koji sprovode međunarodnu razvojnu saradnju, odnosno upućuju međunarodnu humanitarnu pomoć, kao i stručnjaci koji učestvuju u projektima tehničke pomoći, vode evidenciju o tome i podatke dostavljaju Ministarstvu.

Članom 13 su predviđeni izvori finansiranja međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći, odnosno da se sredstva obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore, budžeta Glavnog grada, Prijestonice i opština, kako je već utvrđeno važećim Zakonom. Međutim, ovim članom je uvedena novina da se sredstva za finansiranje projekata tehničke pomoći mogu obezbijediti i iz budžeta Evropske unije i drugih zemalja koje pružaju službenu razvojnu podršku ili iz drugih izvora finansiranja. U skladu sa metodologijom Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj, Predlogom zakona predviđeno je finansiranje projekata tehničke pomoći i iz drugih izvora sredstava osim iz državnog budžeta.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore, već se sredstva obezbjeđuju Zakonom o budžetu.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO VANJSKIH POLOVA
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći
<p>1. Definisane probleme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa (“status quo” opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? <p>U skladu sa zahtjevima iz pregovaračkog procesa sa EU, u okviru poglavlja 30 – Vanjski odnosi, Crna Gora se obavezala da uspostavi sistem razvojne saradnje i humanitarne pomoći. Iako je poglavlje 30 - Vanjski odnosi privremeno zatvoreno Crna Gora kontinuirano sprovodi sve aktivnosti koje proizilaze iz pregovora, između ostalog i uspostavljanje sistema međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći. Crna Gora je 2018. godine donijela Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći, čime se našla u dualnoj poziciji, pa je u isto vrijeme primalac i zemlja donator.</p> <p>Prema članovima 208-211 i 214 Lisabonskog ugovora, kao i smjernicama OECD-a, razvojna saradnja se definiše kao skup ekonomskih, finansijskih i tehničkih mjera, uključujući finansijsku pomoć, namijenjenih unapređenju ekonomskog i socijalnog razvoja zemalja u razvoju. Sa druge strane, humanitarna pomoć (koja je dio službene razvojne podrške - Official Development Assistance - ODA) kategoriše se kao kratkoročna pomoć za spašavanje života, smanjenje ljudske patnje i očuvanje čovjekovog dostojanstva i namijenjena je više stanovništvu nego državama, uz poštovanje principa humanosti, nepristrasnosti, neutralnosti i nezavisnosti.</p> <p>Postojećim zakonskim rješenjem je centralizovana oblast razvojne saradnje i humanitarne pomoći, odnosno koordinator je Ministarstvo vanjskih poslova. Sagledavajući metodologiju OECD i obuhvat međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći, u praksi ostali resori učestvuju i pružaju razvojnu i humanitarnu pomoć drugim zemljama, te je intencija da izmjenom važećeg Zakona bude usklađena normativa s uspostavljenom praksom.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Koji su uzroci problema? <p>Uzroci problema su nemogućnost adekvatne implementacije važećeg Zakona, s obzirom da je centralizovan sistem međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći, odnosno u nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova, dok je u praksi drugačija situacija. Npr. Ministarstvo unutrašnjih poslova koordinira upućivanje</p>	

humanitarne pomoći na osnovu zaključenih bilateralnih sporazuma, kao i preko mehanizama EU i NATO, dok je važećim Zakonom propisano da na predlog Ministarstva vanjskih poslova Vlada donosi Odluku o upućivanju humanitarne pomoći. I u dijelu koji se odnosi na donošenje Odluke, dugogodišnja praksa je da Vlada odlučuje o upućivanju humanitarne pomoći na osnovu Informacije o upućivanju humanitarne pomoći, koju ne priprema jedino Ministarstvo vanjskih poslova, već i Ministarstvo unutrašnjih poslova, koje koordinira sa ostalim resorima. Prepoznavši navedene probleme, odnosno nemogućnost za adekvatnu implementaciju važećeg Zakona, Ministarstvo vanjskih poslova je iniciralo izmjene istog. Nakon usvajanja Informacije o stanju i izazovima u oblasti razvojne saradnje saradnje i humanitarne pomoći u decembru 2021. godine, zaključcima Vlade je Ministarstvo vanjskih poslova zaduženo da formira Međuresornu radnu grupu u cilju pripreme izmjene Zakona.

- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Shodno obrazloženim smjernicama OECD, a prema metodologiji OECD, službena razvojna podrška obuhvata razne kategorije troškova koje državne institucije već imaju u okviru svojih budžeta (npr. obračun dijela kontribucija određenim međunarodnim organizacijama, obračun za upućivanje ekspertske pomoći, održavanje seminara/radionica/ljetnjih škola, upućivanje spasilačkih ekipa u zemlje pogođene prirodnom nepogodom idr.). Naime, obračun službene razvojne podrške nije moguće realizovati bez učešća ostalih državnih institucija i dostavljanja podataka o istim, kako bi Ministarstvo vanjskih poslova moglo da vodi adekvatnu evidenciju. Takođe, u upućivanju razvojne i humanitarne pomoći već učestvuju državne institucije, te centralizovanje sistema je dovelo do situacije koja ne odgovara faktičkom stanju. Upravo iz tih razloga, neophodno je decentralizovanje sistema razvojne saradnje i humanitarne pomoći.

- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa (“status quo” opcija)?

Predstavnik Ministarstva vanjskih poslova je član Radne grupe za pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi. Na redovnoj osnovi, učestvuje u pripremi Priloga izvještaju Evropskoj komisiji, te prilikom objedinjavanja podataka, potrebno je da državne institucije prepoznaju šta se po metodologiji OECD obračunava kao službena razvojna podrška. Izmjenom Zakona i decentralizovanjem sistema razvojne i humanitarne pomoći, podjednako učestvuju državne institucije i jača svijest o ovoj oblasti.

U slučaju da se ne izmijeni važeći Zakon, došli bi u situaciju da nakon pristupanja EU, Crna Gora bi imala dodatne probleme u implementaciji važećeg Zakona, imajući u vidu da članstvom Crne Gore u EU, obaveze u ovoj oblasti rastu. Konkretni problemi već su prepoznati prilikom upućivanja humanitarne pomoći, s obzirom da je MUP – Direktorat za zaštitu i spašavanje kontakt tačka za saradnju, kao i koordinaciju međunarodne pomoći u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (veoma značajna saradnja sa Centrom za koordinaciju odgovora na vanredne situacije – ERCC) i NATO Evroatlantskog centra za koordinaciju odgovora na katastrofe (EADRCC). Takođe, prema važećim bilateralnim sporazumima, a na poziv zemlje pogođene prirodnim nepogodom, MUP direktno upućuje humanitarnu pomoć. Dok, prema važećem Zakonu za koordinaciju

upućivanja humanitarne pomoći je nadležno MVP. Nadalje, u dijelu razvojne saradnje, potrebno je da državni organ koji upućuje službenu razvojnu podršku partnerskoj zemlji kroz konkretan projekat, bude zadužen za upućivanje predloga Vladi, kao i evaluaciju i monitoring projekta koji bi se realizovao u partnerskoj zemlji, uz mišljenje MVP. Prema važećem Zakonu, upućivanje službene razvojne podrške je u isključivoj nadležnosti MVP, a faktički već ostali državni organi učestvuju u pružanju službene razvojne podrške (kao npr. prenos znanja u oblasti evropskih integracija drugim državama kandidatima za članstvo, a dnevnice i dio bruto zarade za dane prenosa iskustva se obračunavaju kao službena razvojna podrška).

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Koji se ciljevi postižu predloženim propisom?

Crna Gora kao aspirant za članstvo u EU je dužna da ispunjava obaveze iz pregovaračkog procesa. Obaveze u ovoj oblasti koje EU očekuje da države kandidati ispunjavaju u pregovaračkom procesu su: usklađivanje zakonodavstva (soft acquis koji reguliše ovu oblast) i uspostavljanje mehanizma pomoću kojeg se može pratiti primjena. Takođe, prioriteti u ovoj oblasti se usklađuju sa Ciljevima za održivog razvoja Ujedinjenih nacija, koji su predviđeni Agendom za održivi razvoj do 2030.godine i Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030.

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Programom rada Vlade za 2023. godinu je definisano da će u IV kvartalu Vlada utvrditi Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći. Takođe, Programom pristupanja Crne Gore EU (PPCG) za period 2023-2024 definisano je da će u IV kvartalu 2023. godine Vlada utvrditi Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, a u IV kvartalu 2024. godine da će Zakon biti primjenjivan. Definisan je rok od godinu dana za skupštinsku proceduru.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Tokom pregovaračkog procesa sa EU, a u cilju ispunjavanja obaveza iz poglavlja 30, potrebno je da Crna Gora uspostavi funkcionalan zakonodavni i institucionalni

okvir za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći. Iako je Crna Gora već donijela Zakon u ovoj oblasti 2018. godine, prepoznati su izazovi u implementaciji, tako da je u Izvještaju EK za Crnu Goru za 2023. godinu data preporuka da se usvoje izmjene Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći. Imajući u vidu preporuku EK, neispunjavanje obaveze bi moglo negativno da se odrazi na integracioni put Crne Gore ka EU. Status quo opciju nije moguće razmatrati, jer je EK dala preporuku u Izvještaju za Crnu Goru da se usvoje izmjene Zakona. Imajući u vidu da su evropske integracije vanjskopolitički prioritet Crne Gore, neophodno je ispunjavati obaveze za koje EK daje preporuku. Takođe, PPCG-om 2023-2024, Crna Gora je obavijestila EK da je planirano da Vlada utvrdi Predlog zakona u IV kvartalu 2023. godine, dok je primjena planirana za IV kvartal 2024. godine (rok od godinu dana da Skupština usvoji Zakon).

- Obrazložiti preferiranu opciju?

Usvajanjem Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, Crna Gora potvrđuje spremnost da ispunjava obaveze iz pregovaračkog procesa, te da kao zemlja donator, u okviru svojih mogućnosti, pruža službenu razvojnu pomoć zemljama u razvoju i pravovremeno se uključuje u suzbijanje humanitarnih kriza u svijetu zajedno s EU. Utvrđivanjem Predloga zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći omogućava se uspostavljanje funkcionalnog i decentralizovanog sistema razvojne saradnje i humanitarne pomoći.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Usvajanjem Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, Crna Gora će potvrditi da ispunjava obaveze iz integracionog procesa. Evropska komisija je u svom Izvještaju 2023. godine dala preporuku koja se odnosi na usvajanje izmjena i dopuna Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći. Neispunjavanje obaveza u okviru privremeno zatvorenog poglavlja 30 bi moglo da utiče na dalji tok pregovaračkog procesa. Crna Gora ima obavezu da podržava principe na kojima počiva razvojna politika EU, s ciljem podsticanja razvoja i ostvarivanja ciljeva održivog razvoja (SDGs). Na tim linijama, potrebno je da Crna Gora kao donator uspostavi funkcionalan pravni i institucionalni okvir, te da razvije sopstvenu razvojnu politiku i metodologiju procjene efektivnosti

distribucije humanitarne i razvojne pomoći, baziranoj na opšteprihvaćenoj metodologiji OECD/ODA.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Prema definiciji OECD službena razvojna podrška se finansira jedino i isključivo iz državnog budžeta. Promjena propisa ne podrazumijeva direktno opterećenje građanima i privredi, s obzirom da će se sredstva za ovu oblast planirati prilikom pripremanja Zakona o budžetu.

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Imajući u vidu da se Crna Gora već obavezala na izdvajanja za razvojnu i humanitarnu pomoć važećim Zakonom, usvajanjem Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, Crna Gora ispunjava preporuku Evropske komisije i samim tim obavezu iz pregovaračkog procesa.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Propis ne obuhvata stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Crna Gora ima obavezu da podržava principe na kojima počiva razvojna politika EU, s ciljem podsticanja razvoja i ostvarivanja ciljeva održivog razvoja (SDGs). Na tim linijama, potrebno je da Crna Gora kao donator uspostavi funkcionalan pravni i institucionalni okvir, te da razvije sopstvenu razvojnu politiku i metodologiju

procjene efektivnosti distribucije humanitarne i razvojne pomoći, baziranoj na opšteprihvaćenom metodologiji OECD/ODA.

- Evropska unija se zajedno sa svojim državama članicama obavezala na ostvarivanje kolektivnog cilja izdvajanja za službenu razvojnu pomoć u iznosu do 0,7% bruto nacionalnog dohotka (BND) do 2030. Države članice koje su EU pristupile nakon 2004, obavezale su se na podizanje izdvajanja iz nacionalnog budžeta za službenu razvojnu pomoć u pomenutom periodu, u visini do 0,33% BND-a (GNI). Prema raspoloživim podacima, većina „mladih“ donatora još uvijek nije dostiglo date kriterijume. Pristupanjem EU, izdvajanja Crne Gore za razvojnu i humanitarnu pomoć do 2030. godine bi trebala da budu do 0,33% BND-a. U dizajniranju razvojnih programa, Crna Gora treba da se vodi, pored individualne, i kolektivnom obavezom usvojenom na nivou EU da se izdvaja 0,15-0,20% ukupnog BND (GNI) za manje razvijene zemlje (LDCs). Važno je istaći da je u pitanju „meko pravo“ EU, te da je na članicama EU na koji način i kojim zemljama u razvoju će upućivati službenu razvojnu pomoć.
- Usvajanjem Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći („Sl. list CG“, br. 038/18 od 13.06.2018), Crna Gora se našla u dualnoj poziciji – zemlja primalac razvojne pomoći i zemlja donator. Imajući u vidu preporuke Evropske komisije i prepoznate izazove u implementaciji važećeg Zakona, Ministarstvo vanjskih poslova je iniciralo izmjenu važećeg Zakona, radi uspostavljanja funkcionalnog i decentralizovanog sistema razvojne saradnje i humanitarne pomoći. Međuresorna radna grupa, u čijem radu su učestvovali predstavnici Ministarstva finansija, pripremila je Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći. Sugestije predstavika Ministarstva finansija su uvrštene u tekst Nacrta.
- U ovoj fazi pregovaračkog procesa, Crna Gora treba da pripremi sistem na obaveze koje nas očekuju ulaskom u EU. Shodno navedenom, Crna Gora mora da ispuni dva uslova, a to su da se za službenu razvojnu pomoć koriste sredstva iz državnog budžeta i da programi treba da budu usmjereni zemljama u razvoju, koje su kao takve prepoznate na listi Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Navedena izdvajanja bi obuhvatala sredstva za Evropski razvojni fond, čiji iznos će biti pregovaran nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, zatim, dio kontribucija određenim međunarodnim organizacijama, pružanje ekspertske pomoći, upućivanje humanitarne pomoći, kao i ostale kategorije shodno metodologiji OECD. Naglašavamo da većina članica EU ne dostiže 0,33% BND-a za službenu razvojnu pomoć, kao recimo Hrvatska koja je tokom 2022. godine izdvojila 80 miliona eura za ovu oblast, a to je 0,16% BND-a.
- Crna Gora će službeno postati zemlja donator kad prestane da bude zemlja primalac pomoći, tj. kada više ne bude na OECD-ovoj DAC listi. Ovaj proces se odvija paralelno sa procesom pristupanja EU, tako je Hrvatska uklonjena sa OECD liste 2011. godine, a postala članica EU 2013. godine. Finansijska sredstva za službenu razvojnu podršku (ODA) Crne Gore zemljama u razvoju za sada se još uvijek planiraju samo u budžetu MVP, a prema metodologiji OECD službena razvojna podrška obuhvata razne kategorije troškova koje državne institucije već

imaju u okviru svojih budžeta (npr. obračun dijela kontribucija određenim međunarodnim organizacijama, obračun za upućivanje ekspertske pomoći, održavanje seminara/radionica/ljetnjih škola, upućivanje spasilačkih ekipa u zemlje pogođene prirodnom nepogovodom idr.).

- Imajući u vidu važeći Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći, kao i da dostavljenim Predlogom zakona je definisan osnov za sprovođenje i upućivanje međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći. Odredbama Predloga zakona je propisano da je za svako upućivanje međunarodne razvojne i humanitarne pomoći potrebna procjena okvirne visine budžetskih sredstava koja se opredjeljuju za tu namjenu. Samim tim, mišljenje Ministarstva finansija je neophodno na predloge ograna uprave, prije upućivanja Vladi na razmatranje i usvajanje.
- Članovima 13 i 14 Predloga zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći se definišu izvori finansiranja međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći, kao što je propisano članovima 16 i 17 važećeg Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći. Način na koji se planiraju finansijska sredstva za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć, kao i u uporednoj praksi država članica EU, nije predmet ovog Zakona, već se definišu tokom pripremanja Zakona o budžetu. Stoga, do članstva u EU, državne institucije u okviru svojih budžeta planiraju sredstva za međunarodnu razvojnu i humanitarnu pomoć.
- Nakon obavljenih konsultacija u Sekretarijatu za zakonodavstvo, Nacrt zakona je bio upućen na javnu raspravu, a nakon toga Evropskoj komisiji na mišljenje. Imajući u vidu odgovor EK, nastavljena je dalja procedura kako bi Vlada utvrdila Predlog zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
-
- Ministarstvo vanjskih poslova koordinira proces izmjene Zakona, te je u saradnji sa Njemačkom razvojnom agencijom (GIZ) obezbijedilo ekspertsku pomoć Hrvatske. Posjete hrvatskih eksperata realizovane su 2022. godine u periodu 26-27. aprila, 31. maja-1. juna, kao i 15-17. novembra, tokom kojih su održani sastanci Međuresorne radne grupe. Takođe, sastanak MRG je održan 6. decembra, tokom kog su razmatrani komentari predstavnika nadležnih resora na Nacrt zakona i data obrazloženja hrvatskih eksperata.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Tokom pripreme Nacrta zakona, uvažene su sugestije članova MRG. Predstavnicima Ministarstva finansija su članovi MRG, čije sugestije na Nacrt zakona su uvrštene. Na Nacrt zakona mišljenja su zvaničnim putem dostavili Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo kulture i medija, i Ministarstvo javne uprave.

Nakon konsultacija u Sekretarijatu za zakonodavstvo, Nacrt zakona je upućen na javnu raspravu. Imajući u vidu da nije bilo komentara na Nacrt zakona, upućen je Evropskoj komisiji na mišljenje. EK uputila je odgovor u kom se navodi da nemaju komentara na Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, kao i da je potrebno da im se dostavi konačna verzija teksta zakona usvojenog u Skupštini.

Programom rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu planirano je utvrđivanje Predloga zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći u IV kvartalu 2023. godine.

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Mišljenja i dostavljene sugestije državnih organa koje su dostavljene zvaničnim putem su prihvaćene, kao i komentari i sugestije od strane Sekretarijata za zakonodavstvo. Tokom perioda javne rasprave nije bilo dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija na Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, a takođe, Evropska komisija je uputila odgovor da nema komentara.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Predlogom zakona je decentralizovan sistem razvojne saradnje i humanitarne pomoći, s obzirom da državni organi i organi lokalne samouprave, kao i ostali subjekti pružaju službenu razvojnu pomoć zemljama u razvoju. Potencijalnu prepreku može da predstavlja obračun službene razvojne pomoći i humanitarne pomoći po metodologiji OECD. S tim u vezi, potrebno je da institucijama bude obrazloženo šta sve podrazumijeva službena razvojna podrška partnerskim zemljama, kao i da redovno i pravovremeno izvještavaju Ministarstvo vanjskih poslova o sprovedenoj/upućenoj razvojnoj i humanitarnoj pomoći, kako bi se adekvatno vodila evidencija.

- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ključni indikator su izdvajanja iz nacionalnog budžeta za službenu razvojnu pomoć, u visini do 0,33% BND-a (GNI). Na godišnjem nivou bi trebao da se vrši obračun, o kom se u ovoj fazi izvještava kroz Prilog izvještaju EK za pregovaračko poglavlje 30. U dizajniranju razvojnih programa, Crna Gora treba da se vodi, pored

individualne, i kolektivnom obavezom usvojenom na nivou EU da se izdvaja 0,15-0,20% ukupnog BND (GNI) za manje razvijene zemlje (LDCs). Važno je istaći da je u pitanju „meko pravo“ EU, te da je na članicama EU na koji način i kojim zemljama u razvoju će upućivati službenu razvojnu pomoć. Takođe, prema raspoloživim podacima, većina „mladih“ donatora još uvijek ne uspijeva da dostigne 0,33% BND (GNI).

- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Predlogom zakona je propisano da organi, na čiji predlog se sprovodi međunarodna razvojna saradnja, odnosno upućuje međunarodna humanitarna pomoć, nadležni su za implementaciju, evaluaciju i monitoring.

Za sve oblike službene razvojne pomoći koju Crna Gora upućuje zemljama u razvoju je potrebna procjena okvirne visine budžetskih sredstava koje se opredjeljuju za tu namjenu, kao i za humanitarnu pomoć. Stoga, prilikom upućivanja službene razvojne pomoći i/ili humanitarne pomoći, predlagač je u obavezi da od Ministarstva finansija zatraži saglasnost za opredijeljena budžetska sredstva.

- Za monitoring primjene propisa je zaduženo Ministarstvo vanjskih poslova.



Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Crna Gora
www.mif.gov.me

Crna Gora
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA
PODGORICA

Primljeno:				
Org. jed.	Ispr. broj	Podrijetlo	Prilog	Vrijednost
	9/1-900/23-52		31	

Br: 03-02- 900/23-8384/2

Podgorica, 13.12.2023.godine

Za: MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

gospodinu, dr Filipu Ivanoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći

Veza: 9/1-900/23-52-23 od 21.11.2023. godine

Poštovani gospodine Ivanoviću,

Povodom *Predloga zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i Izvještaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da se Evropska unija zajedno sa svojim državama članicama obavezala na ostvarivanje kolektivnog cilja izdvajanja za službenu razvojnu pomoć u iznosu do 0,7% bruto nacionalnog dohotka do 2030. godine, što bi značilo da pristupanjem Evropskoj uniji izdvajanja Crne Gore za razvojnu i humanitarnu pomoć iznosila bi do 0,33 % bruto nacionalnog dohotka, kao i da Crna Gora mora da ispuni dva uslova, da se za službenu razvojnu pomoć koriste sredstva iz državnog budžeta i da programi treba da budu usmjereni zemljama u razvoju, koje su kao takve prepoznate na listi Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj.

Takođe, navedena izdvajanja obuhvataju sredstva za Evropski razvojni fond, čiji iznos će biti pregovaran nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, dio kontribucija određenim međunarodnim organizacijama, pružanje ekspertske pomoći, upućivanje humanitarne pomoći, kao i ostale kategorije shodno metodologiji Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj. Dodatno, način na koji se planiraju finansijska sredstva za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć, nije predmet zakona već se definiše tokom pripremanja Zakona o budžetu, te do članstva Evropskoj uniji državne institucije u okviru svojih budžeta planiraju sredstva za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć.

U tački 5, Izvještaja o analizi uticaja propisa, navedeno je da se finansijska sredstva za službenu razvojnu pomoć Crne Gore zemljama u razvoju za sada planiraju samo u budžetu Ministarstva vanjskih poslova, kao i da su u pitanju razne kategorije troškova koje državne institucije već imaju u okviru svojih budžeta, te da je za svako upućivanje međunarodne razvojne i humanitarne pomoći potrebna procjena visine budžetskih sredstava koja se opredeljuju za tu namjenu, kao i mišljenje Ministarstva finansija prije upućivanja Vladi na razmatranje i usvajanje.

MVI, DS
O: GDS

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći uz inovirani Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa - RIA obrazac*, uz napomenu da je finansijska sredstva potrebna za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć potrebno uskladiti sa sredstvima opredijeljenim godišnjim zakonima o budžetu.

S poštovanjem,

